

مفاهیم پایه
در
پُرتال های کتابخانه ای

مسعود موسی پور

انتشارات راعند

سرشناسه: موسی پور، مسعود، ۱۳۶۵
عنوان و نام پدیدآور: مفاهیم پایه در پرتال های کتابخانه ای
مسعود موسی پور
مشخصات نشر: تهران: رامند، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: ۴۸ ص
شابک: ۳۵۰۰ تومان: ۹۷۸-۹۶۴-۵۸۵۷-۱۷-۰
وضعیت فهرست نویسی: فبا
موضوع: وب-پرتال ها
موضوع: کتابخانه ها
رده بندی کنگره: ۷۱۲۹۱/م۸۰۸ HD۳
رده بندی دیویی: ۰۴/۰۲۵
شماره کتاب شناسی ملی: ۲۹۷۵۵۲۹

انتشارات رامند

نام کتاب: مفاهیم پایه در پرتال های کتابخانه ای

پدیدآورنده: مسعود موسی پور

ناشر: انتشارات رامند

چاپ و صحافی: سینا

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۸۵۷-۱۷-۰

قیمت: ۳۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

مقدمه

۷

۱

تفاوت پُرتال ها و وب سایت ها

۱-۱- جنبه های عملکردی

۹

۱-۲- جنبه های فنی

۱۰

۲

خدمات مراکز اطلاع رسانی و کتابخانه ها

۱-۲- خدمات فنی

۱۳

۲-۲- خدمات عمومی

۱۴

۲-۳- خدمات کتابخانه های دیجیتال

۱۶

۳

جایگاه پُرتال های کتابخانه ای در گونه های مختلف پُرتال

۳-۱- جایگاه پُرتال های کتابخانه ای در گونه های مختلف پُرتال از دیدگاه

۲۱

محتوا (ماهیت)

۳-۱-۱- پُرتال های اطلاعاتی

۲۱

۳-۱-۲- پُرتال های کاربردی

۲۶

۳-۱-۳- پُرتال های دسترسی یکپارچه

۲۹

۳۱ -۴-۱-۳- جایگاه پُرتال های کتابخانه ای در گونه های مذکور

۳۲-۳- جایگاه پُرتال های کتابخانه ای در گونه های مختلف پُرتال از دیدگاه

۳۵ مخاطب

۳۵ -۱-۲-۳- پُرتال های تخصصی

۳۵ -۲-۲-۳- پُرتال های علمی

۳۶ -۳-۲-۳- پُرتال های اینترنتی سازمان ها

۳۷ -۴-۲-۳- پُرتال های اکسپترانسی تجارت الکترونیک

۳۸ -۵-۲-۳- پُرتال های ارایه کننده برنامه های کاربردی

۳۸ -۶-۲-۳- پُرتال های شخصی

۳۹ -۷-۲-۳- پُرتال های عمومی

۴۰ -۸-۲-۳- جایگاه پُرتال های کتابخانه ای در گونه های مذکور

۴

۴۱ قابلیت های پُرتال های کتابخانه ای

۴۵ نتیجه گیری

۴۶ منابع

مقدمه

پُرتال^۱ های کتابخانه ای، به علت امکانات و تسهیلاتی که ارائه می کنند، مورد توجه کتابخانه ها قرار گرفته و مباحث نظری زیادی به آن پرداخته اند. پروژه های عملی آن نیز در دنیا به اجرا گذاشته شده و چند مورد هم در ایران به انجام رسیده است. پُرتال ها نوع خاصی از دروازه های اطلاعاتی اند که به کاربر اجازه می دهند محتوای تحت وب موردنیاز خود را، منظم تر، با سهولت بیشتر و با صرف زمان کمتری در اختیار داشته باشد. در این نوشتار، ابتدا تفاوت پُرتال و وب سایت بررسی خواهد شد و خدماتی که مراکز اطلاع رسانی و کتابخانه ها ارائه می دهند را بیان خواهیم کرد و پس از معرفی گونه های مختلف پُرتال از نظر محتوا (ماهیت) و مخاطب، جایگاه پُرتال های کتابخانه ای را در آن ها بیان خواهیم کرد. سپس هر یک از قابلیت های پُرتال های کتابخانه ای را تشریح خواهیم کرد و نقش کتاب داران را در توسعه ی آن ها بررسی می کنیم. در پایان، مزایای آن ها و حملاتی که آن ها را تهدید می کنند، آورده می شود.

^۱ Portal

۱

تفاوت پُرتال ها و وب سایت ها

با وجود تفاوت ظاهری میان یک وب سایت و پُرتال، شاید در نگاه اول تفاوت محسوسی میان آن ها مشاهده نشود، در حالی که کاملاً با یکدیگر متفاوت اند. اگرچه هر پُرتال یک وب سایت است، ولی هر وب سایتی یک پُرتال نیست. گاهی چنین تصور می شود که پُرتال چیزی بیش از یک وب سایت نیست، در حالی که وب سایت فقط لایه ی بیرونی است که مردم از طریق آن ارتباط برقرار می کنند. عملیات یکپارچه و منسجمی که در زمینه و پشت صحنه انجام می گیرد، عاملی است که امکان استفاده از پُرتال را فراهم می کند. (موسوی، ۱۳۷۸، ص. ۹۳-۹۴) تفاوت پُرتال و وب سایت را در دو جنبه کلی عملکردی و فنی می توان بررسی کرد.